

ကုလသမဂ္ဂနိုင်ငံတကာငြိမ်းချမ်းရေးနေ့
၂၀၁၆ခုနှစ် စက်တင်ဘာ ၂၁ ရက်

စစ်ပွဲတစ်ခုနှင့် ကြီးမားလှသည့်ပေးဆပ်မှုများ

ဩဂုတ်လ ၃၁ရက်နေ့ နံနက်တွင် ကျွန်မသည် နေပြည်တော်တွင် ကျင်းပသည့် ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေး ညီလာခံ - ၂၁ ရာစုပင်လုံ ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကြီးအား တက်ရောက်ခွင့်ရရှိခဲ့ပါသည်။ နိုင်ငံတော်တန်းခေါင်းဆောင်များဖြစ်ကြသော အစိုးရ၊ တပ်မတော်၊ လွှတ်တော်နှင့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးချုပ်တို့မှ တစ်လှည့်စီမိန့်ခွန်းပြောကြားနေကြသည်ကိုနားထောင်ရင်း ဤသမိုင်းဝင် အခါသမယတွင် အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအဖြစ် ပါဝင်နေရပါလားဟူသောခံစားချက်သည် ရင်ထဲတွင်ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရပါသည်။ ရုပ်မြင်သံကြားမှ တိုက်ရိုက် ထုတ်လွှင့်ပေးနေသည့်ကိုကြည့်ရှုနေကြသည့် သန်းနှင့်ချီသောပြည်သူများနှင့်အတူ မျှဝေခံစားခွင့်ရခဲ့သော ဤအခါသမယ လေးက လှစ်ဟပြသလိုက်သည်မှာ မြန်မာနိုင်ငံသည် နောက်ဆုံးတွင် ရေရှည်ခိုင်မြဲသည့် တစ်နိုင်ငံလုံးငြိမ်းချမ်းမည့်လမ်းစကို အမှန်တကယ် စတင်လျှောက်လှမ်းနိုင်ခဲ့ပြီဆိုသည့်အချက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ရှေ့ဆက်လျှောက်လှမ်းရမည့် လမ်းမှာ မရေရာသေးပါ။ သို့သော် ဤညီလာခံကြီး ကျင်းပခဲ့ခြင်းသည် တစ်နိုင်ငံလုံး၊ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး နှစ်ပေါင်းများစွာ မျှော်မှန်း တမ်းတခဲ့သည့် အမြင့်မားဆုံးဆန္ဒကိုအထွတ်အထိဋ္ဌထိဖော်ဆောင်ပေးခဲ့သည်ဟု သုံးသပ်မိပါသည်။

ယနေ့ စက်တင်ဘာလ ၂၁ ရက်နေ့သည် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့မှသတ်မှတ်ထားသော နိုင်ငံတကာ ငြိမ်းချမ်းရေးနေ့ ဖြစ်ပါသည်။ ဤနေ့သည် နိုင်ငံများအားလုံးနှင့် ပြည်သူများအားလုံးအတွက် မိမိနိုင်ငံတွင်းနှင့် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများကြား ငြိမ်းချမ်းရေး၏ အကောင်းဆုံးစံများကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်ရန် အကောင်းဆုံးအချိန်အခါဖြစ်သလို မြန်မာနိုင်ငံ အတွက်လည်း ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲမည့် ငြိမ်းချမ်းရေးကို ရရှိစေမည့် အလားအလာများကို အလေးအနက်တွေးတော ချင့်ချိန်ရမည့် အချိန်အခါ ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံတကာငြိမ်းချမ်းရေးနေ့အား ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံကြီးမှ ၁၉၈၁ခုနှစ်တွင် စတင်သတ်မှတ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ဤနေ့တွင် ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းရှိ UN သည်ယင်း၏ မိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရများ၊ အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့်အတူ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသည့် ငြိမ်းချမ်းရေးကို အားပေးမြှင့်တင်မြဲ ဖြစ်ပါသည်။

၂၀၁၆ခုနှစ် နိုင်ငံတကာငြိမ်းချမ်းရေးနေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံလောက် စိတ်အတွေးနှင့် ခံစားချက်ပေါင်းများစွာ လှုပ်ခတ်ပျံ့နှံ နိုင်မည့်နေရာ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ရှိနိုင်မည်မထင်မိပါ။ ထိုသို့ ဖြစ်ရခြင်း၏ အကြောင်းတစ်ခုမှာ မြန်မာနိုင်ငံတွင်းဖြစ်သည့် ပြည်တွင်းပဋိပက္ခသည်ကမ္ဘာပေါ်ရှိ အရှည်ကြာဆုံး ပြည်တွင်းစစ်များထဲတွင် တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်ပြီး မြန်မာပြည်သူများ အပေါ် နှစ်ပေါင်းခြောက်ဆယ်ကျော်ကြာ ထိခိုက်ခံစားစေခဲ့သောကြောင့်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ လူပေါင်းထောင်သောင်းချီ သေဆုံး ကြရကာ လူပေါင်းသိန်းချီ ၍ နေရပ်စွန့်ခွာထွက်ပြေးခြင်း သို့မဟုတ် နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ကာ ဒုက္ခသည်ဘဝ ရောက်ခဲ့ခြင်းများ ရှိခဲ့ပြီး တရားမျှတခြင်းကင်းသည့်၊ ဂုဏ်သိက္ခာကင်းမဲ့စေသည့် ဆင်းရဲဒုက္ခများ မရေမတွက်နိုင်အောင် သက်ရောက်မှု ရှိစေခဲ့ပါသည်။ ထိုအဖြစ်အပျက်များအား ကိုယ်တိုင်တွေ့ကြုံ ခံစားရသူများအဖို့ “စစ်ပွဲဆိုသည်မှာ ငရဲပါ” ဟူသည့် ရှေးဆိုရိုးစကားကို ငြင်းပယ်နိုင်စရာ ရှိမည်မဟုတ်ပါ။ သို့သော် ဤလက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခသည် ရန်ကုန်နှင့် အချို့သော တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်များမှ ပြည်သူများအဖို့ အထူးအဆန်း ဖြစ်နေသလို ထိုငရဲသည်လည်း အမှန်တကယ် ရှိနေသော်ငြား မမြင်သာဘဲ မှုန်ဝါးမှောင်မိုက်လျက် ရှိနေပါသည်။

သို့သော် လွတ်လပ်ရေးရပြီးကတည်းက စတင်၍ ကာလရှည်ကြာဖြစ်ပွားခဲ့သော မြန်မာနိုင်ငံ၏ ထိုပဋိပက္ခကြောင့် ပေးဆပ် ခဲ့ရသည့် တန်ဖိုးသည် အမှန်တကယ်ကြီးမားလွန်းလှပါသည်။ ပဋိပက္ခဒဏ်ကို အပြင်းထန်ဆုံးခံစားခဲ့ကြရသူများသည် စစ်ပွဲများအတွင်း ၎င်းတို့၏ သားသမီးများ သေဆုံးကြ၊ ပြင်းထန်စွာ ထိခိုက်ဒဏ်ရာကြသည်ကို မြင်တွေ့ခဲ့ရပြီး အခြား

သူများမှာ ရုတ်တရက်ချက်ချင်း နေအိမ်များမှ စွန့်ခွာထွက်ပြေးခဲ့ကြရပါသည်။ သို့သော် စစ်ပွဲ၏ နောက်ဆက်တွဲ ဆိုးကျိုးများကို ထိုမျှလောက် သိသာထင်ရှားခြင်းမရှိသော်လည်း မိမိဘဝအပေါ် ဂယက်ရိုက်ခွဲမှုများသည် မြန်မာပြည်သူများ အားလုံး အပေါ် သက်ရောက်မှုများရှိခဲ့သည်မှာ ထင်ရှားလျက်ရှိပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲဆိုးကျိုးများထဲမှ တစ်ခုမှာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အကန့်အသတ်ရှိသော ဘဏ္ဍာရေးအရင်းအမြစ်များအား အသုံးပြုနေပုံနှင့် ဆက်နွယ်နေပါသည်။ မည်သည့်နေရာတွင်ဖြစ်စေ စစ်ပွဲတစ်ခုကို တိုက်နေရပြီဆိုလျှင် ထိုစစ်ပွဲအတွက် အလွန်တရာကြီးမားသော ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုတစ်ခုကို ပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်ရာ မြန်မာနိုင်ငံသည်လည်း ထို့အတူပင် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ စစ်ပွဲနှင့် ယင်းအတွက် ပေးဆပ်ရသော တန်ဖိုးများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားကြည့်မည်ဆိုလျှင် နှစ်ပေါင်းခြောက်ဆယ် ကြာမြင့်ခဲ့သော လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခတစ်ခုသည် မြန်မာပြည်သူများအတွက် အလွန်ကြီးမားသော ယိုပေါက်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် လက်ခံရန်ခက်ခဲမည့် ဖြစ်ရပ်မှန်တစ်ခုမှာ UNDP ၏ လူသား ဖွံ့ဖြိုးမှုအညွှန်းကိန်းတွင် မြန်မာနိုင်ငံသည် အောက်ဆုံးအုပ်စုတွင် ပါဝင်နေခြင်းဖြစ်ပြီး ၂၀၁၅ခုနှစ်၌ နိုင်ငံပေါင်း ၁၈၈ နိုင်ငံ အနက် ၁၄၈ နေရာမြောက်တွင် ရောက်ရှိနေခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ရိုးရိုးရှင်းရှင်းပြောရမည်ဆိုလျှင် လူပေါင်းများစွာ ဆင်းရဲ ခြွတ်ခြံကျကာ လူတန်းစေ့နေထိုင်စားသောက်နိုင်မည့် နည်းလမ်းမရှိဘဲ ကျန်းမာရေးနှင့် ပညာရေးကဲ့သို့ အခြေခံ ဝန်ဆောင်မှုများကို လုံလောက်စွာ လက်လှမ်းမီအသုံးပြုနိုင်ခြင်းမရှိ ဖြစ်နေကြပါသည်။ မိခင်ပေါင်းများစွာ ကလေးဖီးဖွားရင်း သေဆုံးနေကြသလို ငယ်ရွယ်စဉ်မှာပင် ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်သော ရောဂါများဖြင့် သေဆုံးနေသော ကလေးများ၏ အရေ အတွက်မှာလည်း များပြားလွန်းလှပါသည်။ ဆောက်လုပ်ထားခြင်းမရှိသော ကျောင်းများ သို့မဟုတ် ကျန်းမာရေးဆေးခန်း များကို ကျွန်ုပ်တို့ သတိမမူမိကြသော်ငြားလည်း ဤသို့မဆောက်လုပ်ခဲ့၍ နောက်ဆက်တွဲအကျိုးဆက်များမှာ အမှန် တကယ်ပင် တည်ရှိနေပါသည်။ အခြေခံအားဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံသည် လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခများအတွက် အသုံးပြုခဲ့သော အရင်းအမြစ် များအား မြန်မာနိုင်ငံကို ဆင်းရဲတွင်းမှ လွတ်မြောက်အောင် ကယ်တင်ရာတွင် လွှဲပြောင်းအသုံးပြုနိုင်မည့် နည်းလမ်းကိုရှာဖွေရန် လိုအပ်ပါလိမ့်မည်။ ငြိမ်းချမ်းရေးကို ရယူခြင်းသည် ဆက်လက်လျှောက်လှမ်းရမည့် ဤလမ်းခရီး အတွက် အလွန်အရေးကြီးသော ခြေလှမ်းတစ်ရပ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ရှေ့သို့လှမ်းမျှော်ကြည့်မည်ဆိုလျှင် အားတက်ဖွယ်ရာများစွာ ရှိနေပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် မြန်မာပြည်သူများ၏ ကြံ့ကြံ့ခံ နိုင်သည့်စွမ်းပကားနှင့် လက်စားချေလိုစိတ်နှင့် တုံ့ပြန်ဒဏ်ခတ်လိုစိတ်များ ကင်းမဲ့မှု၊ မိမိနိုင်ငံ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လေးစားနှစ်သက်ဖွယ်ကောင်းလှသည့် စိတ်ဓါတ်ထက်သန်ပြင်းပြမှုများကို အံ့ဩဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာ အကြိမ်ကြိမ် တွေ့မြင်ခဲ့ ရပြီးဖြစ်ပါသည်။ ရန်ကုန်မြို့နှင့် နိုင်ငံ၏ အခြားသောနေရာဒေသများရှိ ပြောင်းလဲတိုးတက်မှုများ၏ အရှိန်အဟုန်မှာ ရင်သပ်ရှုမောဖွယ်ရာဖြစ်နေပြီး မော်တော်ယာဉ်များ၊ မိုဘိုင်းဖုန်းများ၊ အဆောက်အဦများနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ရုတ်ခြည်းတိုးတက်များပြားလာမှုမှာ အလွန်မြင်သာထင်ရှားလျက်ရှိပါသည်။ ၂၀၁၅ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာ့အလျှင်မြန်ဆုံး စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများထဲမှတစ်ခုကို မြန်မာနိုင်ငံတွင်တစ်ကမ္ဘာလုံးမှ တွေ့မြင်ခဲ့ကြရပါသည်။ ထို့အပြင် နိုင်ငံတကာအသိုက် အဝန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ပုံမှန်ဆက်ဆံလာသည်နှင့်အမျှ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအခွင့်အလမ်းများလည်း ပိုမိုအား ကောင်း လာမည်ဖြစ်ပါသည်။

သို့သော် နိုင်ငံ၏ ဒေသအသီးသီးတွင် ကြာလရှည်ကြာဖြစ်ပွားလာခဲ့သော ပဋိပက္ခများကို အဆုံးမသတ်နိုင်ပါက မြန်မာ နိုင်ငံသည် အလားအလာရှိသလောက် အပြည့်အဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ သမိုင်းကို ပြန်ကြည့်လျှင် ပြည်တွင်းပဋိပက္ခကိုဆင်နွှဲရင်း တည်ငြိမ်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးစည်ပင်မှုတို့ကို တစ်ချိန်တည်းရယူနိုင်သည့် နိုင်ငံဟူ၍ မရှိသလောက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ မကြာသေးခင်ရက်သတ္တပတ်များက တောင်အမေရိကနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်သော ကိုလံဘီယာနိုင်ငံသည် ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာမြင့်ခဲ့ပြီဖြစ်သော ပြည်တွင်းစစ်အား ရပ်တန့်ရန်အတွက် အတိုက်အခံအင်အားစု များနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးသဘောတူစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးလိုက်နိုင်ပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသည် အတော်များများက ဖြေရှင်းရန် အလွန်ခက်ခဲလိမ့်မည်ဟု သတ်မှတ်ခြင်းခံခဲ့ရသည့် ပဋိပက္ခတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် နောက်ဆုံးတွင် စစ်ရေးအရအနိုင်

အရုံးအဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်မည် မဟုတ်ကြောင်း အဖွဲ့များအားလုံးမှ တဖြည်းဖြည်းနားလည်သဘော ပေါက်လာခဲ့ပါသည်။ မပြီးဆုံးနိုင်သော စစ်ပွဲဖြင့် တိုင်းပြည်အား ဆက်လက်နှစ်နာဆုံးရှုံး စေမည်လား၊ နိုင်ငံရေးအရ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေး အဖြေရှာမည်လားဟူသည့် ရွေးချယ်စရာ လမ်းနှစ်လမ်းသာရှိရာ ၎င်းတို့သည် အမြော်အမြင်ကြီးစွာ ဒုတိယလမ်းကို ရွေးချယ်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ နှစ်ပေါင်း ခြောက်ဆယ်ကျော်ကြာ စစ်ပွဲကို ပြန်ကြည့်ကာ ဆုံးရှုံးခဲ့သော အခွင့်အလမ်းများကို စာရင်းကောက် ကြည့်မည်ဆိုလျှင် အလေးအနက်ဆင်ခြင်စဉ်းစားဖွယ်ရာများစွာကို တွေ့ရှိရမည် ဖြစ်ပါသည်။ မိသားစုကို ဦးဆောင်ရှာဖွေ ကျွေးမွေးနေသူကို ဆုံးရှုံးခဲ့ခြင်း သို့မဟုတ် အတင်းအကြပ်ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်စေခြင်းကြောင့် မိသားစုပေါင်းမည်မျှ ဆင်းရဲ တွင်းနက်ခဲ့ရပြီးပြီနည်း။ ကျေးလက်ဒေသများ၏ စီးပွားရေးကို ပွင့်လင်းတိုးတက်စေမည့် လမ်းများ သို့မဟုတ် ဓာတ်အား လိုင်းများ မိုင်ပေါင်းမည်မျှသည် ဆောက်လုပ်သွယ်တန်းခွင့်မရဘဲ ရှိခဲ့ကြသနည်း။ ကလေးပေါင်းမည်မျှသည် ပညာ သင်ကြားခွင့်မရဘဲ ကြီးပြင်းခဲ့ရပြီး ယနေ့ခေတ်၏ ခေတ်မီတိုးတက်သော စီးပွားရေးကဏ္ဍတွင် လူကြီးများအဖြစ် မည်မျှ ခက်ခဲပင်ပန်းစွာ ရုန်းကန်နေကြရရှာသနည်း။ အစောပိုင်းက နိုင်ငံ့ခေါင်းဆောင်များကသာ စစ်ပွဲကို အတူတကွ ရှောင်ရှား ပေးနိုင်ခဲ့ကြလျှင် မြန်မာနိုင်ငံကြီးသည် ယခုအခါ မည်မျှ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စည်ပင်ပြောလျက် ရှိနေမည်နည်း။ နိုင်ငံရေးအရ အဖြေရှာမှုကိုသာ အောင်မြင်စွာ လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့လျှင် မည်သို့ ဖြစ်နေမည်နည်း။ ဤအတွေးများမှာ လွယ်ကူလှသည်တော့ မဟုတ်ပါ။ သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့၏ သားသမီးမြေးများအား ကျွန်ုပ်တို့ကဲ့သို့ ထိုသို့သော အတွေးများကို တွေးတောမနေကြ ရစေဖို့ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး ကြိုးပမ်းသွားကြရမည်သာ။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်ရန်အတွက် ယခုထက်ပို၍ အခွင့်သာသော အခြေအနေအချိန်အခါကို ထပ်မံ ရရှိနိုင်တော့မည်မဟုတ်ပါ။ ဤအခါသမယ၏ အရေးပါမှုကို အသိအမှတ်ပြုတန်ဖိုးထားကြရန် အလွန်အရေးကြီးပါသည်။ ပြည်တွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာတွင် ဖြစ်ပေါ်နေသည့် ရှုပ်ထွေးနက်နဲလှစွာ ပေါင်းစည်းချိတ်ဆက်နေသော အချက်အလက်များက ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် အသင့်တော်ဆုံးအခြေအနေတစ်ရပ်ကို ဖန်တီးပေးလျက် ရှိနေပါသည်။ သို့သော် ငြိမ်းချမ်းရေးသည် အလိုအလျှောက် ရရှိလာမည်မဟုတ်ပါ။ မြန်မာ့ခေါင်းဆောင်များသည် နိုင်ငံတကာမှ ကူညီပံ့ပိုးမှုများနှင့်အတူ ဤရှည်လျား ကြမ်းတမ်းလှသည့် လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခကြီးအား အဆုံးသတ်သွားစေရန်အလို့ငှာ အားလုံးအကျုံးဝင်ပြီး ရေရှည်အတွက် ဖြေရှင်းပေးနိုင်မည့် နည်းလမ်းများကို ရဲဝံ့စွာဖြင့် ဆန်းသစ်တီထွင်ကြံဆကာ ရှာဖွေဖော်ဆောင်ပေးကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။

Fin